

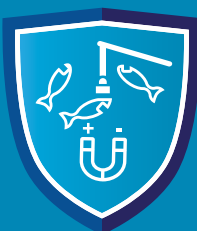
Framkvæmdastjórn
Evrópusambandsins

CASP2022

Samræmd starfsemi
um öryggi vöru

Leikföng
með
seglum

Lokaskýrsla

Réttindi og
neytendur

Efnisyfirlits

Efnisyfirlits	2
Skrá yfir skammstafanir	2
Samantekt	3
1. hluti	
1. Yfirlit yfir starfsemina	4
1.1. Markaðseftirlitsyfirvöld sem taka þátt	4
1.2. Umfang vöru og prófunarviðmið	4
1.2.1. Umfang vöru	4
1.2.2. Prófunarviðmiðanir	4
2. Sýnataka og prófun	5
2.1. Dreifing sýnatöku og sýnatökuleiðir	5
2.2. Prófunarferli	5
3. Niðurstöður	6
3.1. Yfirlit yfir niðurstöður prófana og helstu niðurstöður	6
3.2. Niðurstöður fyrir hvert ákvæði	6
3.3. Niðurstöður í hverjum aldursflokki	7
3.4. Prófun nýteninga/nýrra leikfanga: niðurstöður og áskoranir	7
3.5. Ályktanir um prófunarniðurstöður	8
4. Áhættumat og ráðstafanir	9
4.1. Niðurstöður áhættumats	9
4.2. Ráðstafanir til úrbóta	9
5. Niðurstöður og tilmæli	10
5.1. Niðurstöður	10
5.2. Tilmæli til hagsmunaaðila	10
2. hluti	
1. Hvað er CASP?	12
Hlutverk og ábyrgð	
2. Vinnuáætlun fyrir Sértaekar aðgerðir sem tengjast tilteknum vörum	13
3. Sértaekar aðgerðir sem tengjast tilteknum vörum Verkfæri & ferlar	14

Skrá yfir skammstafanir

SKAMMSTÖFUN	LÝSING
AdCo	Stjórnsýslusamstarfshópar
CASP	Samræmd starfsemi um öryggi vöru
DG JUST	Dómsmála- og neytendaskrifstofa framkvæmdastjórnar Evrópusambandsins
EB	Framkvæmdastjórn Evrópubandalagsins
EES	Evrópska efnahagssvæðið
ESB	Evrópusambandið
Markaðseftirlitsyfirvald	Markaðseftirlitsyfirvöld
PSA	Sértaekar aðgerðir sem tengjast tilteknum vörum
RAG-verkfæri	Verkfæri til leiðbeiningar um áhættumat (RAG) (RAG-verkfæri)
RAPEX-leiðbeiningarreglur	Ákvörðun (ESB) 2019/417
TSD	Tilskipun Evrópuþingsins og ráðsins um öryggi leikfanga (2009/48/EB)

Samantekt

Markmið aðgerðarinnar

Samræmd starfsemi um öryggi vöru (CASP) gera öllum markaðseftirlitsyfirvöldum (MSA) frá löndum Evrópusambandsins (ESB) og Evrópska efnahagssvæðisins (EES) kleift að vinna saman að því að efla öryggi vara sem settar eru á innri markað Evrópu. Þessi starfsemi beindist að leikföngum með seglum, sem MSA benti á sem forgangsverkefni fyrir markvissa öryggisrannsókn. Sýni voru tekin úr vörunum og þau prófuð samkvæmt almennt samþykktum viðmiðunum á samevrópski rannsóknarstofu sem valin var af hlutaðeigandi MSA.

Umfang vöru

Vörunar sem um ræðir voru leikföng með seglum ætluðum börnum eldri og yngri 36 mánaða.

Prófunarviðmiðanir

Vörunar sem vörusýnishornin voru tekin úr voru prófaðar samkvæmt samhæfða staðlinum EN 71-1:2014+A1:2018 Öryggi leikfanga – 1. hluti: Afþræðilegir og eðlisfræðilegir eiginleikar. Í ákvæði 4.23 í staðlinum er kveðið á um kröfur fyrir leikföng sem innihalda segla og segulíhluti.

Niðurstöður

- Af þeim 145 leikföngum sem prófuð voru, uppfylltu 20 ekki a.m.k. eina af tæknilegu kröfunum í prófunaráætluninni.
- Alls uppfylltu 14 leikföng ekki kröfur ákvæðis 4.23 um segla.
- Athuganir á viðvörunum, merkingum og leiðbeiningum MSA sýndu að 77 sýnanna uppfylltu ekki kröfurnar.

Niðurstöður

Niðurstöður prófana sýndu að 14% sýnanna uppfylltu ekki a.m.k. eina af kröfunum sem lýst er í prófunaráætluninni.

Helstu ástæður fyrir vanefndum var að finna í ákvæði 4.22 um smákúlur og ákvæði 4.23 um segla. Litlir seglar, sem fóru verulega yfir leyfileg mörk fyrir segulflæðisstuðulinn, valda sérstökum áhyggjum vegna þess að ef fleiri en einn segull er gleyptur (eða ef einn segull og málmjámsegulhlutur eru gleypt) geta hlutarnir tveir laðað að hvorn annan og valdið stíflu eða rofi í þörmum og/eða dregið úr blóðflæði til hluta þarmanna. Börn á öllum aldri eru í hættu þegar kemur að því að gleypa fleiri en einn segul.

Ásamt inntöku er önnur fyrirjáanleg misnotkun á svo litlum segulkúlum notkun þeirra sem fölsuð götum af eldri börnum, eins og stuðlað er að með þróun samfélagsmiðla.

Aðrar hættur sem koma í ljós eru m.a. váhrif smárra hluta á smábörn sem valda hættu á köfnun og að þau komist í snertingu við plastumbúðir (ákvæði 6 um umbúðir) sem eru of þunnar (sem leiðir til hættu á köfnun).

Áhættumat sem MSA framkvæmdi sýndi að 12 sýni sýndu alvarlega áhættu, 2 mikla áhættu og 3 miðlungsáhættu. Meðal helstu ráðstafana sem gerðar voru í tengslum við þær vörur sem ekki uppfylltu kröfurnar, voru 5 vörur innkallaðar frá endanlegum notanda, 6 voru teknar af markaði, bann var sett á 3 vörur og sölustöðvun á öðrum 3 vörum.

Helstu ráðleggingar

Fyrir neytendur

- Vera meðvituð um **áhættuna sem stafar af sterkum seglum** og miðla þeim til barna á öllum aldri. Hafa skal eftirlit með leik til að tryggja öryggi.
- **Þegar fleiri en einn segull eru gleyptir** geta þeir valdið **stíflu í þörmum**, gatað eða skemmt þarmana og/eða skert blóðflæði til hluta þarmanna. Leita skal tafarlaust lækni meðferðar ef talið er að segull hafi verið gleyptur, sérstaklega ef barn sýnir flensulík einkenni, kastar upp eða þjáist af magaverk.
- **Skoda reglulega leikföng með seglum á meðan líftíma þeirra stendur.**

Að því er varðar rekstraraðila

- **Vera meðvituð um skyldur ykkar** samkvæmt gildandi löggjöf og gerið allar nauðsynlegar varúðarráðstafanir til að tryggja að vörunar séu að fullu í samræmi við Tilskipun Evrópuþingsins og ráðsins um öryggi leikfanga (2009/48/EC).
- **Nota helst segul undir 50 kG²mm²**. Ef seglar **yfir 50 kG²mm²** eru notaðir skal ganga úr skugga um að segullinn sé nógu stór eða bæta við hluta úr plasti / tré / öðru efni í kringum það sem stenst tog/spennu/fall/höggprófanir til að hafa stærri segul sem passar ekki í smáhlutahólkinn.
- Hafa í huga að nýteningar (neocubes) hafa verið skilgreindir sem leikfang og ættu því að vera í samræmi við Tilskipun Evrópuþingsins og ráðsins um öryggi leikfanga.

Opinber yfirvöld

- Miðla **hættunni sem stafar af segulleikföngum** til neytenda, þ.m.t. einkennin sem myndast ef seglar hafa verið gleyptir.
- Leikföng, þar á meðal litlir seglar með mikið segulflæði, er að finna á **götumörkuðum** og **markaðstorgum á netinu**. Gefa skal gaum að þessum sýnatökuleiðum og taka þær með í markaðseftirliti.

Staðlastofnanir

- **Endurskoða skal prófunaraðferðina fyrir litlar segulkúlur**, einkum þær sem finnast í nýteningum, með CEN/TC 52 í því skyni að gera grein fyrir mismunandi stuðlum fyrir segulflæði sem finnast í mismunandi kúlum í mismunandi litum úr sama leikfangi.
- Í prófunaraðferðinni skal einnig taka tillit til **heildarstuðuls segulflæðis** milli nokkurra forma sama leikfangs, sem fleiri en ein lítill segulkúla myndar, og annars segulþáttar sem rúmast innan hóls smáhluta.

1. Yfirlit yfir starfseminna

1.1. Markaðseftirlitsyfirvöld sem taka þátt

Alls tóku 13 MSA frá 12 aðildarríkjum ESB og EES löndum þátt í aðgerðum fyrir leikföng með sértækri virkni segulmagns (PSA).

Tafla 1 - Listi yfir MSA sem taka þátt

LAND	MSA
Austurríki	Heilsu- og matvælaöryggisstofnun Austurríkis
Belgía	Ríkisskrifstofa efnahagsmála – Stjórnarsvið gæða og öryggis
Ísland	Húsnæðis- og mannvirkjastofnun
Írland	Samkeppnis- og neytendaverndarráð
Króatía	Ríkiseftirlitið
Kýpur	Neytendaverndarþjónustan, orkuverslun og iðnaðarráðuneytið
Lettland	Neytendaréttindasmiðstöð
Lúxemborg	Lúxemborgarstofnun um stöðlun, faggildingu, öryggi og gæði vöru og þjónustu (ILNAS) - Markaðseftirlitsdeild
Malta	Samkeppnis- og neytendamálastofnun Möltu - Markaðseftirlitsstofnun
Noregur	Almannavarnastofnun norska ríkisins
Tékkland	Tékkneska viðskiptaeftirlitsstofnunin
Þýskaland	Héraðsstjórn Kölner Ríkisstjórn Efra Bæjaralands - Viðskiptaeftirlit

1.2. Umfang vöru og prófunarviðmið

1.2.1. Umfang vöru

MSA samþykktu að einbeita sér að leikföngum með seglum sem ætluð eru börnum eldri og yngri en 36 mánaða, þar með talin segulmögnuð leikföng (svo sem nýteningar), sem eru ekki

sérstaklega markaðssett sem leikföng en geta talist sem slík, vegna þess að þau hafa leikgildi og fyrirsjáanlegt er að börn yngri en 14 ára muni leika með þau¹.

1.2.2. Prófunarviðmiðanir

Allar vörur sem sýni voru tekin úr voru prófaðar samkvæmt EN 71-1:2014+A1:2018 Öryggi leikfanga – 1. hluti: Aflfræðilegir og eðlisfræðilegir eiginleikar.

Í ákvæði 4.23 í staðlinum er kveðið á um kröfur fyrir leikföng sem innihalda segla og segulhluti. Á grundvelli þessa kvæðis skulu segul- eða segulhlutir sem geta losnað frá leikfangi annaðhvort hafa segulflæðisstuðul undir 50 kG²mm² (0,5 T²mm²) eða ekki komast fyrir alveg í hólkinum þegar hann er prófaður með tilliti til smáhlutahólksins.

Auk prófana á rannsóknarstofu framkvæmdu MSA athuganir á viðvörðunum, merkingum og leiðbeiningum á sinni þjóðtöngu eða tungumálum. Gátlisti með aðalkröfum var undirbúinn af tæknisérfræðingi sem ítarupplýsingar fyrir markaðseftirlitsyfirvöld.

¹ Á grundvelli ákvörðunar sem tekin var á fundi stjórnisýslusamstarfshópa (AdCo) (sérfræðingahópur um öryggi leikfanga): <https://ec.europa.eu/transparency/expert-groups-register/screen/meetings/consult?lang=en&meetingId=25995&fromExpertGroups=true>.

2. Sýnataka og prófun

2.1. Dreifing sýnatöku og sýnatökuleiðir

Úrtakið var framkvæmt á grundvelli forvals af hverju markaðs-
eftirlitsyfirvaldi, í samræmi við sérkenni hvers markaðar. Þau MSA

sem tóku þátt sófnuðu alls 145 sýnum. Sýnataka var framkvæmd
bæði á netinu (34%) og úr verslunum (66%).

Tafla 2 - Fjöldi sýna sem tekin eru af MSA sem taka þátt

LAND	MSA	ELDRI EN 36 MÁNAÐA	YNGRI EN 36 MÁNAÐA
Austurríki	Sambandsráðuneyti félagsmála, heilsu, umönnunar og neytendaverndar	7	3
Belgía	Ríkisskrifstofa efnahagsmála – Stjórnarsvið gæða og öryggis	13	5
Írland	Samkeppnis- og neytendaverndarráð	10	0
Ísland	Húsnæðis- og mannvirkjastofnun	10	0
Krótía	Ríkiseftirlitið	9	1
Kýpur	Neytendaverndarþjónustan, orkuverslun og iðnaðarráðuneyti	9	1
Lettland	Neytendaréttindasmiðstöð	9	0
Lúxemborg	Lúxemborgarstofnun um stöðlun, faggildingu, öryggi og gæði vöru og þjónustu (ILNAS) - Markaðseftirlitsdeild	8	2
Malta	Samkeppnis- og neytendamálastofnun Moltu - Markaðseftirlitsstofnun	16	2
Noregur	Almannavarnastofnun norska ríkisins	8	2
Tékkland	Tékkneska viðskiptaefirlitsstofnunin	7	3
Þýskaland	Héraðsstjórn Kólnar	10	0
	Ríkisstjórn Efra Bæjarlands - Viðskiptaefirlit	7	3
SAMTALS		123	22

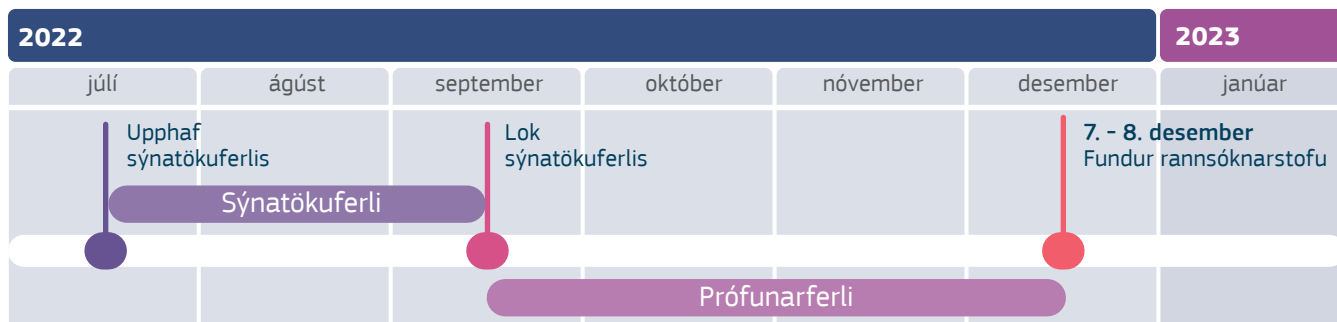
2.2. Prófunarferli

Prófunarstofa fyrir þessa starfsemi var valin með útboðsferli sem hleypt var af stokkunum í maí 2022. Útboðslýsingarnar voru sendar til 93 rannsóknarstofa sem höfðu verið skilgreindar sem hluti af stefnu verkefnishópsins um þátttöku í rannsóknarstofum. Hver rannsóknarstofa var beðin um að skila inn tilboði sínu fyrir 30. maí 2022. Tíu rannsóknarstofur skiluðu inn tilboði innan tiltekins tímaramma. Á grundvelli heildstæðis og samkeppnishæfni tilboðsins voru sex rannsóknarstofur forvaldar og þeim boðið í viðtal til að ræða tilboð sitt frekar. Á millifundinum var markaðs-
eftirlitsyfirvöldum (MSA) kynntar samanburðargreiningar á

tæknilegum gæðum og fjárhagslegum þáttum tilboða frá rannsóknarstofunum. MSA völdu rannsóknarstofuna sem hlaut hæsta fjölda lokastiga á grundvelli gæða og fjárhagslegrar samkeppnishæfni þeirra tilboðs.

Eftir val á rannsóknarstofu fengu MSA 3 mánuði til að safna sýnunum og senda þau á rannsóknarstofuna. Prófunarferlinu lauk 23. nóvember 2022. Fundur rannsóknarstofunnar fór fram 7. og 8. desember 2022.

Mynd 1 - Tímalína sýnatöku- og prófunarferlis

3. Niðurstöður

3.1. Yfirlit yfir niðurstöður prófana og helstu niðurstöður

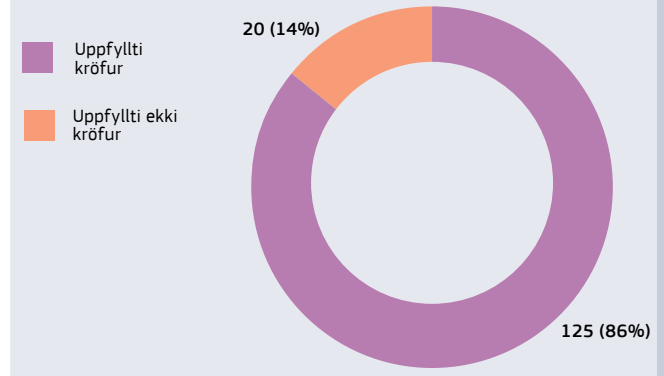
Alls uppfylltu 125 af þeim 145 sýnum sem rannsóknarstofan prófaði allar tæknilegar kröfur sem lýst er í endanlegri prófunaráætlun.

Meirihluti sýnanna (66%) voru keypt í verslunum. Munurinn á bilanatiðni leikfanga frá mismunandi sýnatökurásam benti til þess að sýni úr leikföngum á netinu sýndu marktækt hærri bilanatiðni en þau sem tekin voru sýni af úr verslunum: 24% af leikföngum sem safnað var á netinu og 8% þeirra sem safnað var frá verslunum uppfylltu ekki kröfur prófunaráætlunarinnar.

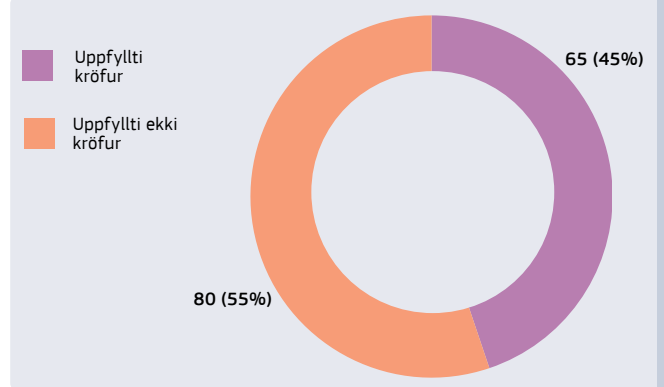
MSA framkvæmdi athuganir á viðvörnum, merkingum og leiðbeiningum á þjóðtungu sinni. Af 145 sýnum uppfylltu 77 (53%) ekki kröfurnar. Algengustu vandamálín varðandi vanefndir voru rangar eða vskortur á (aldurs) viðvörnum og viðvaranir sem voru ekki á viðeigandi þjóðtungu. Hins vegar stóðust 60 af þeim 77 sýnum sem ekki uppfylltu kröfur eftirlitsins sem MSA framkvæmdi á viðvörnum, merkingum og fyrirmælum, prófunina sem rannsóknarstofan framkvæmdi. Á hinn bóginn voru fjögur sýni sem uppfylltu allar kröfur um eftirlit MSA með viðvörnum, merkingum og leiðbeiningum en stóðust ekki að minnsta kosti eina af prófunum rannsóknarstofunnar.

Ef við lítum bæði á prófanirnar sem framkvæmdar eru af rannsóknarstofunni og viðvaranir, merkingar og leiðbeiningar sem MSA framkvæmdu, uppfylltu alls 80 sýni ekki að minnsta kosti eina af kröfunum (Mynd 3).

Mynd 2 - Heildarniðurstöður prófana (að undanskildum viðvörnum, merkingum og leiðbeiningum) (N=145)

Mynd 3 - Heildarniðurstöður prófunar (þ.m.t. viðvaranir, merkingar og leiðbeiningar) (N=145)

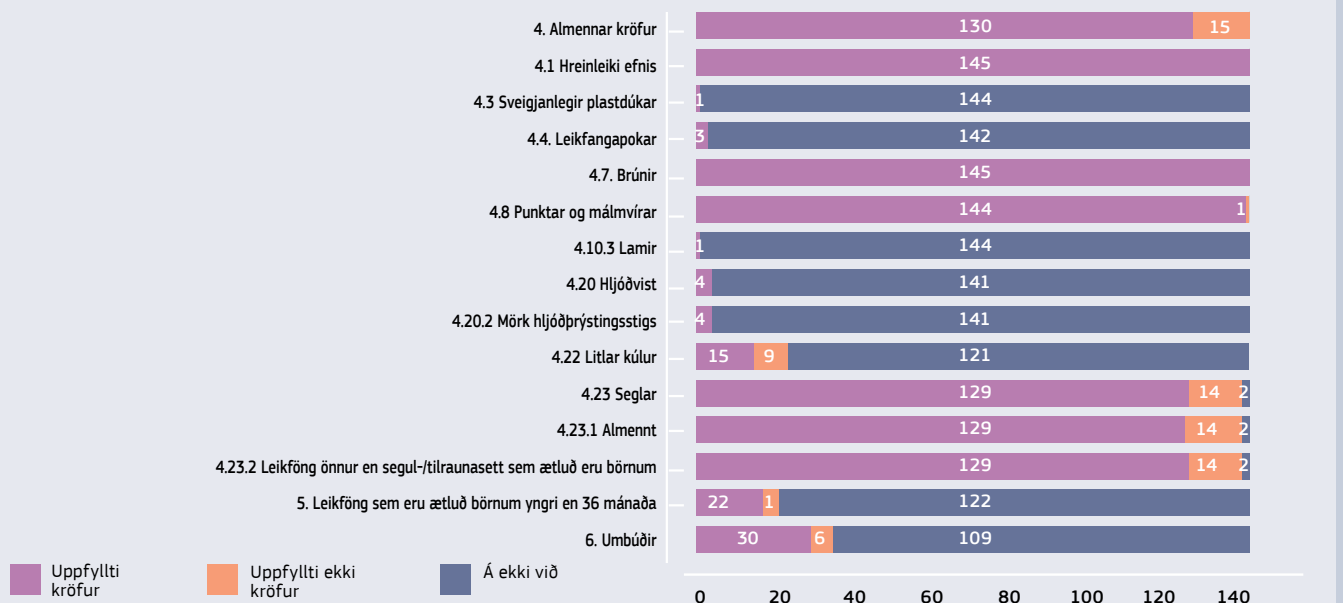

3.2. Niðurstöður fyrir hvert ákvæði

Horft á niðurstöðurnar samkvæmt ákvæði EN 71-1:2014+A1:2018 Öryggi leikfanga – 1. hluti: Vélrænir og eðlisfræðilegir eiginleikar, ákvæði sem öllu sérstaklega miklum

fjölda sýna sem uppfylltu ekki kröfurnar voru m.a. ákvæði 4.22 um litlar kúlur, ákvæði 4.23 um segla og 6. ákvæði um umbúðir. Mynd 4 sýnir yfirlit yfir niðurstöður prófana fyrir hvert ákvæði.

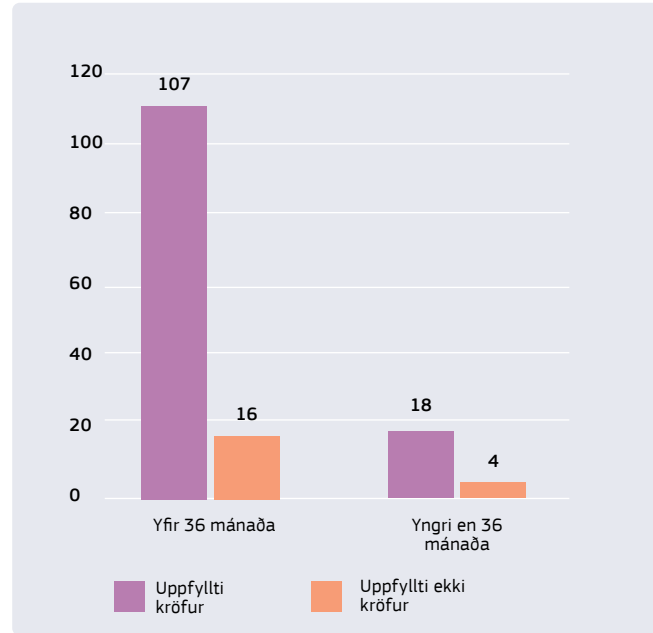
Mynd 4 - Prófunarniðurstöður samkvæmt ákvæði (N=145)

3.3. Niðurstöður í hverjum aldursflokki

Mynd 5 - Niðurstöður úr prófunum eftir aldursflokki (N=145)

Í heildina voru 123 af þeim 145 leikföngum sem prófuð voru ætluð börnum eldri en 36 mánaða og 22 ætluð börnum yngri en 36 mánaða. Tíðni mistaka hjá leikföngum fyrir börn yngri en 36 mánaða var hærrí (18%) en hjá leikföngum fyrir börn eldri en 36 mánaða (13%).

3.4. Prófun nýteninga/nýrra leikfanga: niðurstöður og áskoranir

Leikföng með seglum innihalda einnig nýstárleg segulmögnuð leikföng, svo sem neocubes, sem nýlega hafa orðið sérstaklega vinsælir. Þau eru oft ekki sérstaklega markaðssett sem leikföng og/eða merkt sem ætluð börnum eldri en 14 ára. Hins vegar komst sérfræðingahópurinn um öryggi leikfanga (AdCo) að þeirri niðurstöðu að líta beri á þessar vörur sem leikföng þar sem þau hafa leikgildi og fyrirsjáanlegt er að börn yngri en 14 ára muni leika með þau.

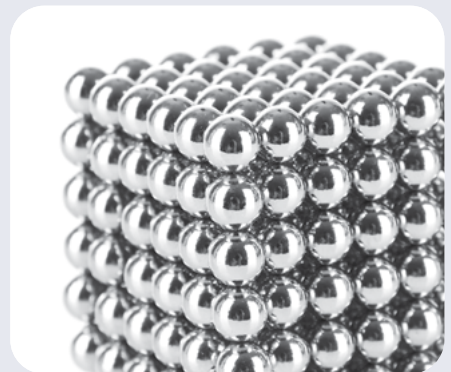
Tekin voru sýni úr nýjum segulleikföngum og nýteningum í þessari aðgerð og prófuð samkvæmt EN 71-1. Leikföngin sem sýnd eru hafa leikgildi, jafnvel fyrir yngri börn.

Hvað varðar prófanir leiddu þessar vörur til margra áskorana. Þær eru samsettar úr fjölmörgum litlum segulkúlum í sömu eða mismunandi litum. Hins vegar krefst staðallinn þess að aðeins ein kúla sé prófuð (í stað fjölda kúlna til að athuga hvort einhver munur á segulflæðinu sé greindur). Prófanir sýndu

töluverðan mun á segulflæðisstuðlinum sem mældur var í mismunandi kúlum sama sýnis. Ennfremur sýndi prófunin að í sumum tilfellum voru notaðar segulhúðun (í stað segulkúlna) og segulflæðisstuðull kúlanna ákvarðaður bæði af lit og þykkt málningarinnar á mælipunkti. Ekki er fjallað rétt um þennan þátt í staðlinum.

Alls uppfylltu 12 af 15 nýstárlegum leikföngum sem prófuð voru í þessari starfsemi ekki kröfur prófunaráætlunarinnar í tengslum við ákvæði um litlar kúlur 4.22 (9 sýni) og ákvæði um segla 4.23 (12 sýni). Þessi leikföng skapa hættu á meiðslum þar sem þau eru samsett úr litlum öflugum seglum sem ung börn geta gleypst eða andað að sér. Þegar fleiri en einn segull eru gleypstir geta seglarnir sameinast og valdið innvortis götun, sýkingu eða stíflu, sem getur verið banvæn.

Mynd 6 - Dæmi um nýstárleg leikföng

3.5. Ályktanir um prófunarniðurstöður

Aflfræðilegar og segulfræðilegar prófanir

Samkvæmt niðurstöðum prófananna uppfylltu 20 af þeim 145 sýnum sem prófuð voru ekki a.m.k. eina af þeim kröfum sem lýst er í prófunaráætluninni.

Níu leikföng innihéldu litla hluti (liður 4.22) án tilskilinna viðvarana, merkinga og leiðbeininga. Að auki uppfylltu 14 leikföng ekki kröfur ákvæðis 4.23 um segla. Litlir seglar sem fóru verulega yfir leyfileg mörk í segulflæðisstuðlinum valda sérstökum áhyggjum: ef fleiri en einn segull er gleyptur (eða ef einn segull og málmjárnsegulhlutur er gleyptur) geta þeir sameinast og valdið stíflu eða gati í þörmum og/eða dregið úr blóðflæði til hluta þarmanna. Öll þessi áhrif geta valdið alvarlegum meiðslum og hugsanlega lífshættulegum afleiðingum. Í öllum tilfellum þar sem hlutir hafa sameinast í þörmunum hefur skurðaðgerð verið nauðsynleg til að fjarlægja þá.

Ennfremur er auðvelt að mistúlka læknisfræðileg einkenni sem tengjast rofi eða stíflu í þörmum þar sem mörg börn sýna aðeins flensulík einkenni eða þjást af uppköstum eða magaverkjum. Mistúlkanir geta valdið töfum á lækni meðferð og það hefur áður leitt til alvarlegra læknisfræðilegra afleiðinga fyrir börn. Ef talið er að barn hafi gleypt sterka segla skal tafarlaust leita læknishjálpar.

Aðrar hættur, sem sýnt hefur verið fram á í verkefninu, eru m.a. váhrif smárra hluta á smábörn sem leiða til hættu á að þeir standi í barni, og að komast í snertingu við plastumbúðir (ákvæði 6 um umbúðir) sem eru of þunnar og leiða til hættu á köfnun.

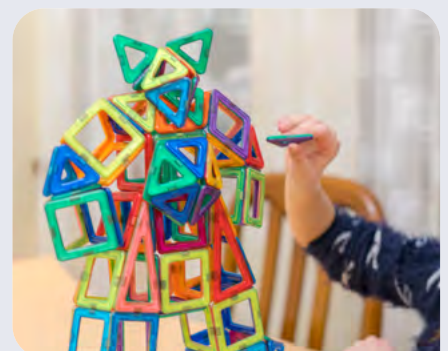
Að lokum er annað áhyggjuefni sem verkefnið leggur áherslu á með nýjum leikföngum, svo sem neocubes. Þessar vörur eru samsettar úr fjölmörgum litlum kúlum, sem í nokkrum tilvikum sýndu háan segulflæðisstuðul og uppfylltu ekki kröfur ákvæðis 4.22 um litlar kúlur. Þessi leikföng hafa leikgildi, jafnvel fyrir yngri börn. Ásamt inntöku er önnur fyrirsjáanleg misnotkun á svo litlum segulkúlum, sem taka ætti tillit til við matið, notkun þeirra sem fölsuð götun eldri barna.

Viðvaranir, merkingar og leiðbeiningar

MSA framkvæmdi eftirlit með viðvörnum, merkingum og leiðbeiningum á þjóðtöngu sinni. Athuganirnar leiddu í ljós að 77 sýni (53%) uppfylltu ekki kröfum. Algengustu vandamálin varðandi vanefndirnar voru rangar eða að það vantaði aldursviðvaranir og viðvaranir sem voru ekki á viðeigandi þjóðtöngu.

Ef réttum aldurstakmörkunum er sleppt getur það leitt til þess að leikfang sé óöruggt (vegna lítilla hluta eða kúlna). Að auki geta viðvaranir sem; eru ekki auðsýnilegar neytendum, nota rangt orðalag eða telja ekki upp sérstakar hættur sem tengjast vörnunni, talist óöruggar. Vantar viðvaranir fyrir tilraunasöfn sem innihalda segla er sérstakt áhyggjuefni í þessari starfsemi þar sem það þýðir að foreldrar / umönnunaraðilar fá ekki mikilvægar upplýsingar um rétta notkun vörunnar.

Að lokum var skortur á rekjanleika skilgreindur sem helsta áhyggjuefnið í þessari starfsemi þar eð það gerir öðrum MSA ekki kleift að grípa til ráðstafana í tengslum við vörur sem samstarfsmenn MSA hafa þegar prófað og tilkynnt í öryggisliði og eru til staðar á landsbundnum mörkuðum margra aðildarríkja.

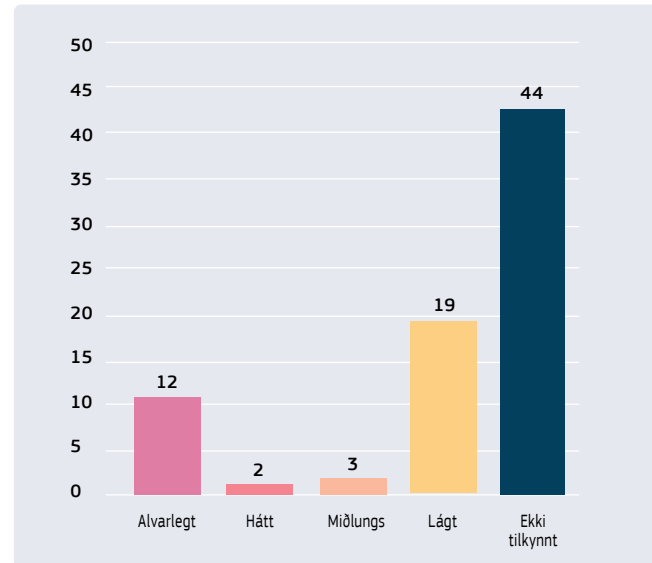

4. Áhættumat og ráðstafanir

4.1. Niðurstöður áhættumats

Leikföng sem sett eru á innri markaðinn skulu uppfylla grunnkröfur TSD-staðalsins um öryggi². Leikföng mega ekki stofna öryggi eða heilbrigði notenda eða þriðju aðila í hættu ef þau eru notuð eins og til er ætlast eða sem fyrirsjáanlegt er. Við mat á því hvort vara hafi áhættu í för með sér verður nálgunin að byggjast á sameiginlegu meginreglunum um samanburðarnákvæmt áhættumat sem mælt er fyrir um í ákvörðun (ESB) 2019/417 (RAPEX-viðmiðunarreglunum)³. Til að þróa áhættumatið notuðu MSA verkfæri fyrir leiðbeiningar um áhættumat (RAG) sem⁴ stýrt er af framkvæmdastjórn Evrópusambandsins (EC). Mynd 8 sýnir áhættustig (byggt á áhættumati sem MSA framkvæmdi) þeirra 80 sýna sem uppfylltu ekki a.m.k. eina af kröfunum (prófanir á rannsóknarstofu eða athuganir á viðvörnum, merkingum og leiðbeiningum frá MSA).

Mynd 7 - Yfirlit yfir áhættustig sýna sem ekki uppfylltu kröfurnar (N=80)

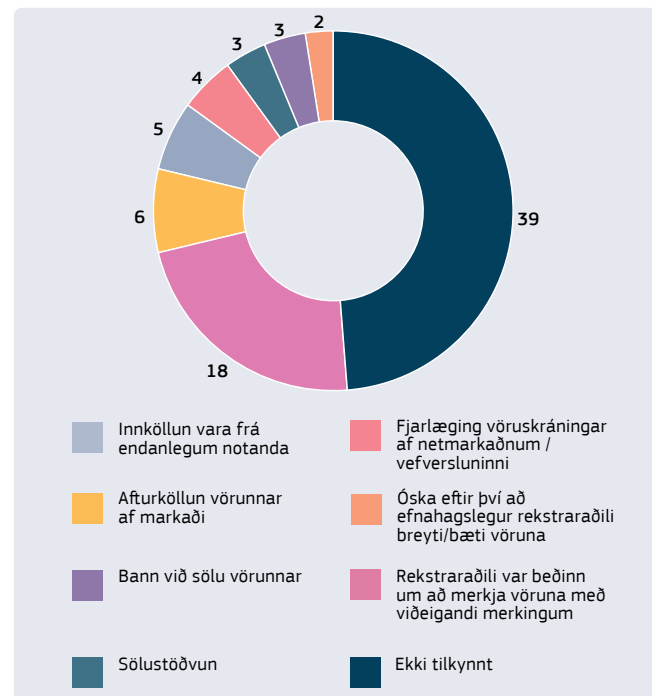

4.2. Ráðstafanir til úrbóta

Á grundvelli niðurstaðna úr prófunum og áhættumats sem framkvæmt var ákveðna MSA hvaða ráðstafanir þarf að gera varðandi vörur sem uppfylltu ekki kröfur gildandi staðla sem eru hannaðir til að koma í veg fyrir að hættulegar vörur birtist á innri markaðnum. Mynd 8 sýnir ráðstafanir til úrbóta sem gripið var til að því er varðar vörur sem uppfylltu ekki kröfurnar.

Enn fremur, þegar alvarleg áhætta greinist, er MSA lagalega skylt að leggja fram tilkynningu í Safety Gate (skv. gr. 12.1 í almennu tilskipun vöruöryggis (2001/95/EB)). Í RAPEX-leiðbeiningunum er einnig mælt með því að senda inn tilkynningar um ráðstafanir sem gripið hefur verið til gegn vörum sem valda um minna en alvarlegri áhættu. Í kjölfar aðgerðanna sem hrundið var af stað með sameiginlegu prófunarherferðinni, (frá og með 14. apríl 2023), voru 4 vörur háðar tilkynningum um öryggishlið og tilkynningum vegna 8 vara er beðið.

Mynd 8 - Ráðstafanir sem eru gerðar vegna sýna sem uppfylla ekki kröfurnar (N=80)

² Tilskipun Evrópuþingsins og ráðsins 2009/48/EB frá 18. júní 2009 um öryggi leikfanga – Texti sem varðar EES (europa.eu)

³ EUR-Lex – 4390682 – EN – EUR-Lex (europa.eu)

⁴ RAG ECL V10 (europa.eu)

5. Niðurstöður og tilmæli

5.1. Niðurstöður

Á heildina litið sýndu niðurstöður virkinnar að 14% af sýnishornum leikfanga með seglum uppfylltu ekki að minnsta kosti eina af tæknilegu kröfunum sem lýst er í prófunaráætluninni.

Fleiri vandamál varðandi vanefndir komu í ljós hjá leikföngum sem ætluð eru börnum yngri en 36 mánaða (18%) en leikföngum sem ætluð eru börnum eldri en 36 mánaða (13%). Sýnishorn af leikföngum á netinu sýndu marktækt hærra bilanatiðni (24%) en þau sem tekin voru úr verslunum (8%).

Í prófunarherferðinni kom í ljós margs konar vandamál varðandi vanefndir í tengslum við ákvæði 4.22 um litlar kúlur og ákvæði 4.23 um segla. Í heildina fóru 10% varanna yfir leyfileg mörk í segulflæðisstuðlinum. Tilvist slíkra öflugra segla var oft tengd sýnunum sem innihéldu litla hluti, sem eykur líkurnar á inntöku með hugsanlegum banvænum afleiðingum vegna þess.

Í ljósi niðurstaðna úr prófunum ætti að huga sérstaklega að nýjum leikföngum sem samanstanda af mörgum litlum segulkúlum, s.s. neocubes. Þessar vörur eru að mestu leyti ekki markaðssettar sem leikföng (ekki með CE-merkinu) og oft villandi merktar sem ætlaðar börnum eldri en 14 ára, þannig að gefið er til kynna að þær séu ekki leikföng heldur frekar „græjur“ gegn streitu fyrir fullorðna. Hins vegar hafa þau augljóslega leikgildi og eru einnig oft aðgengileg yngri börnum.

Enn fremur sýndu athuganir MSA á viðvörnum, merkingum og leiðbeiningum á sinni þjóðtöngu að 53% uppfylltu ekki kröfurnar. Viðvaranir, merkingar og leiðbeiningar eru mikilvægur hluti af áhættusniðinu þar sem þær veita neytendum mikilvægar upplýsingar um hvernig eigi að nota vöruna á öruggan hátt.

MSA gaf út 4 öryggishliðstilkynningar byggðar á niðurstöðu þessarar PSA (8 tilkynningar eru enn í bið) og báðu rekstraraðilann að taka eða innkalla vörur af markaði, stöðva sölu eða leggja bann við sölu þegar vörurnar voru metnar fela í sér alvarlega, mikla eða miðlungsmikla áhættu.

5.2. Tilmæli til hagsmunaaðila

Fyrir neytendur

Gefið sérstakan gaum að **viðvörnum, merkingum og leiðbeiningum** sem fylgja vörnum.

Verið meðvitað um **áhættuna sem stafar af sterkum seglum** og miðlið þeim til barna á öllum aldri. Hafa skal eftirlit með leik til að tryggja öryggi.

Þegar fleiri en einn segull eru gleyptr geta þeir valdið **stíflu í þörmum**, gatað eða skemmt þarmana og/eða skert blóðflæði til hluta þarmana. Leita skal tafarlaust læknismeðferðar ef talið er að segull hafi verið gleypur og sérstaklega ef barn sýnir flensulík einkenni, uppköst eða kviðverki.

Skoða skal reglulega leikföng með seglum á meðan líftíma þeirra stendur. Ef þau eru notuð mikið gætu þessi leikföng brotnað og segla eða segulmagnaðir hlutir losnað sem eru nógu litlir til að gleypa.

Tilkynna lögbæru yfirvaldi um öll öryggisvandamál sem hafa komið í ljós.

Að því er varðar rekstraraðila

Verið meðvitað um skyldur **samkvæmt gildandi löggjöf**. Gera allar nauðsynlegar varúðarráðstafanir til að tryggja að vörurnar uppfylli að fullu Tilskipun Evrópuþingsins og ráðsins um öryggi leikfanga og fjarlægja allar vörur úr sölu sem ekki uppfylla kröfurnar.

Viðvaranir, merkingar og leiðbeiningar verður að meta vandlega. Aldursviðvaranir verða að vera réttar. Leikföng sem eru greinilega hönnuð fyrir börn yngri en 36 mánaða ættu að fylgja kröfum þessa flokks og mega ekki bera viðvörnunina „Hentar ekki börnum yngri en 36 mánaða“.

Nota skal helst segul undir 50 kG²mm². Ef seglar **yfir 50 kG²mm²** eru notaðir skal ganga úr skugga um að segullinn sé nógu stór eða bæta við hluta úr plasti / tré / öðru efni í kringum segulinn (sem stenst tog/spennu/fall/höggprófanirnar) til að hafa stærra segull sem kemst ekki inn í strokka smáhluta.

Merkja skal greinilega þá viðbótaráhættu sem stafar af segulleikföngum og koma þeim á framfæri við neytendur þar sem við á (t.d. fyrir tilraunasamstæður segul- eða raftækja).

Hafa skal í huga að **neocubes hafa verið skilgreindir sem leikfang** og ættu því að vera í samræmi við Tilskipun Evrópuþingsins og ráðsins um öryggi leikfanga.

Fyrir evrópsk yfirvöld og innlend yfirvöld

Miðla til neytenda aukna **hættu sem stafar af segul-leikföngum**, þ.m.t. einkenni ef seglar hafa verið gleyptir.

Leikföng, þar á meðal litlir seglar með háan segulflæðisstuðul, er að finna á **götumörkuðum** og **markaðstorgum á netinu**. Gefa skal gaum að þessum sýnatökuleiðum og taka þær með í markaðseftirliti.

Nánari **útlitun á flokkun neocubes sem leikföng**.

Hafa grunnkröfu um segla í leikföngum í nýju tillögunni að öryggisreglugerð leikfanga, þar sem lögð er áhersla á áhættuna sem tengist þessum leikföngum.

Uppfærðu **RAG-verkfæri ESB** til að endurspeglar hættunnar sem stafa af sterkum seglum og meiðslum sem af því hljótask.

Fyrir staðlastofnanir

Prófunaraðferðin fyrir litlar segulkúlur, einkum þær sem finnast í nýteningum, skal endurskoðuð af CEN/TC 52 til að gera grein fyrir mismunandi stuðlum segulflæðis sem finnast í mismunandi kúlum í mismunandi litum sömu leikfanganna.

Í prófunaraðferðinni skal einnig taka tillit til **heildarstuðuls segulflæðis** milli nokkurra forma sama leikfangs, sem fleiri en ein lítil segulkúla myndar, og annars segulþáttar sem rúmast innan hólks smáhluta.

Gera ætti ráð fyrir **viðvörðun** um að til staðar séu hástyrks seglar fyrir öll leikföng sem innihalda þau.

Rannsóknarstofur skrá oft samræmis- og **rekjanleika-merkingar** (heimilisfang, einkvæmt númer og CE-merki) sem athugasemd samkvæmt EN 71-1 en ekki sem niðurstöður sem stenst/stenst ekki. Þetta er vegna þess að þeir gera ráð fyrir að framleiðandi muni bæta þeim við eftir að þeir taka það fram í skýrslunni. Í mörgum prófuðum sýnum í þessari starfsemi vantaði þó samræmis- og rekjanleikamerkingarnar og skal leggja áherslu á að ekki sé farið að tilskildum ákvæðum. Mælt er með því að samræmis- og rekjanleikamerkingar séu hluti af staðlinum. Mikilvægi þess að rekjanleikamerkingar séu til staðar er nauðsynlegt fyrir skilvirka framfylgd.

1. Hvað er CASP?

Samræmd starfsemi um öryggi vöru (CASP) gerir markaðseftirlitsyfirvöldum frá löndum Evrópusambandsins / Evrópska efnahagssvæðisins kleift að vinna saman og efla öryggi vara sem settar eru á innri markaðinn.

CASP2022 felur í sér sex Sértaekar aðgerðir sem tengjast tilteknum vörum og fjórar Hliðstæðar aðgerðir.

Sértaekar aðgerðir sem tengjast tilteknum vörum prófar mismunandi vörutegundir sem geta skapað áhættu fyrir neytendur. Viðkomandi markaðseftirlitsyfirvöld velja og safna vörunum og eru þær skoðaðar samkvæmt almennt samþykktri prófunaráætlun.

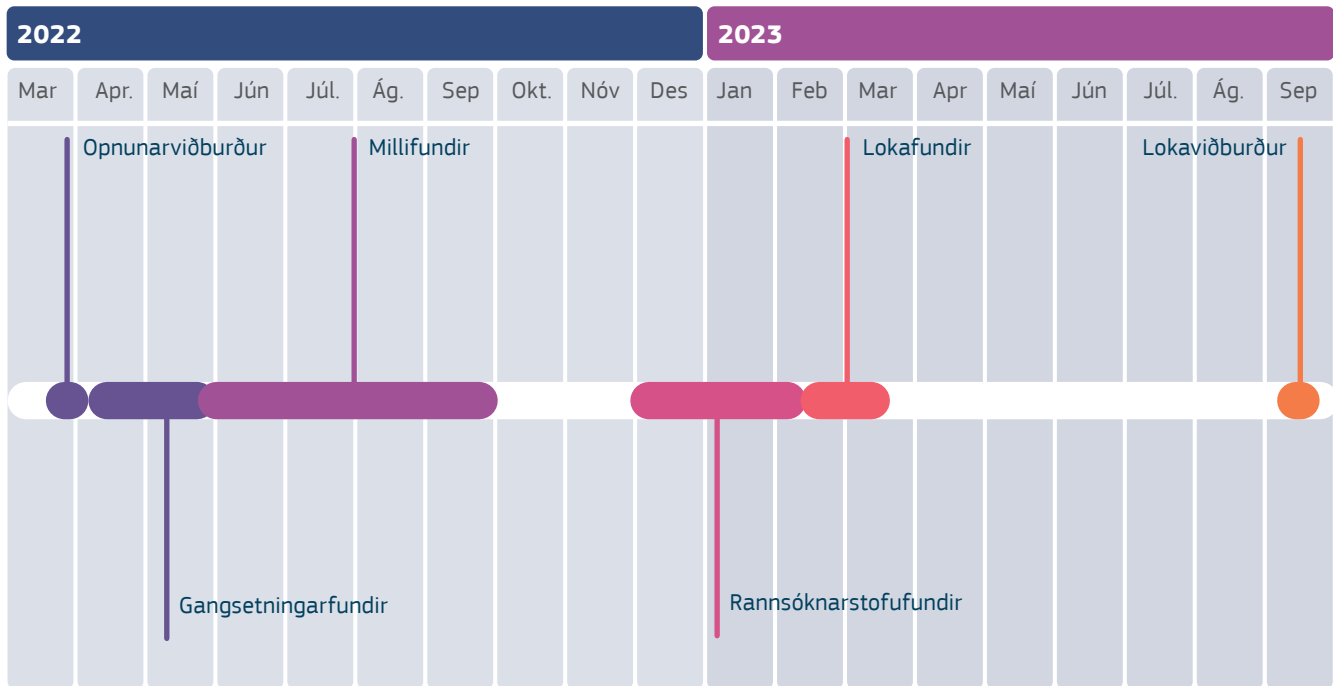
Hliðstæðar aðgerðir skapa vettvang fyrir markaðseftirlitsyfirvöld til að skiptast á hugmyndum og bestu starfsvenjum. Sameiginlegar nálganir, ferli og verkfæri til markaðseftirlits eru þróaðar undir leiðsögn tæknisérfræðings.

Hlutverk og ábyrgð

2. Vinnuáætlun fyrir Sértaekar aðgerðir sem tengjast tilteknum vörum

Stöðug innri samskipti í gegnum Wiki Confluence-vettvanginn

UPPHAF	SÝNATAKA OG PRÓFUN	SKÝRSLUGJÖF	YTRI SAMSKIPTI
Gagnarannsókn	Útboðsferli rannsóknarstofa	Áhættumat	Þróun verkfærakistu fyrir samskipti
Umfangsviðtöl	Verktakar og val á rannsóknarstofu	Samræming ráðstafana sem markaðseftirlitsyfirvöld samþykktu	Þróun samskiptaskilaboða
Drög að prófunar- og sýnatökuáætlun	Sýnataka og flutningur	Drög að lokaskýrslum	Gangsetning miðlunarherferðar
Kortlagning rannsóknarstofu	Prófunarferli og prófunarskýrslur	Förgun eða endursending á sýnum til markaðseftirlitsyfirvalda	Mat á áhrifum

3. Sértaekar aðgerðir sem tengjast tilteknum vörum Verkfæri & ferlar

0

Ferli fyrir CASP

Dómsmála- og neytendaskrifstofa framkvæmdastjórnarinnar (DG JUST) hélt fund til að velja vöruflokka. Markaðseftirlitsyfirvöldin sem tóku þátt í rannsókninni völdu vöruflokkana sex í CASP2022 í samráði sem skipulagt var af Dómsmála- og neytendaskrifstofu framkvæmdaráðsins.

1

Fullgilding prófunar- og sýnatökuáætlana

Tæknisérfræðingarnir leggja drög að áætlunum á grundvelli endurgjafar markaðseftirlitsyfirvalda og fyrirbyggjandi fjárhagsáætlunar. Drögin eru kynnt á gangsetningarfundinum, síðan eru þau fínstillt og staðfest af markaðseftirlitsyfirvöldum í gegnum Wiki.

2

Val á rannsóknarstofu

Starfsfólk verktakans skráir rannsóknarstofur og hefur samband við þær til að safna upplýsingum um verð og aðrar upplýsingar. Útboðsferlið fer af stað eftir gangsetningarfundinum og eru tilboðin metin. Á millifundum ákveða markaðseftirlitsyfirvöldin sem taka þátt hvaða rannsóknarstofu þau velja.

3

Söfnun og flutningur sýna

Markaðseftirlitsyfirvöld safna viðeigandi sýnishornum frá sínum mörkuðum og skrá þau í kóðunarskrá. Eftir að hafa framkvæmt forathuganir senda markaðseftirlitsyfirvöld sýnin til rannsóknarstofunnar.

4

Prófun og afhending prófunarskýrsla

Rannsóknarstofan prófar vörurnar samkvæmt samþykktri prófunaráætlun og hleður prófunarskýrslum upp á Wiki. Markaðseftirlitsyfirvöld biðja um skýringar ef nauðsyn krefur og samþykkja skýrslurnar.

5

Áhættumat

Tæknisérfræðingurinn og markaðseftirlitsyfirvöld þróa sviðsmyndir sem byggjast á völdum sýnum meðan á fundi rannsóknarstofunnar standur og greina áhættuna. Markaðseftirlitsyfirvöld framkvæma áhættumat á öllum sýnum sem uppfylla ekki lagalegar kröfur.

6

Hladdu upp sviðsmyndum í Verkfæri fyrir leiðbeiningar um áhættumat

Sviðsmyndum sem þróaðar voru á meðan verkefninu stóð er hlaðið upp í Verkfæri fyrir leiðbeiningar um áhættumat.

7

Ráðstafanir sem markaðseftirlitsyfirvöld hafa samþykkt

Markaðseftirlitsyfirvöld grípa til viðeigandi ráðstafana varðandi viðkomandi vörur og tilkynna þær í öryggisgáttinni.

8

Ytri samskipti

Aðgerðir ytri samskipta hefjast á lokaviðburðinum. Þessu verður fylgt eftir með 2-3 vikna samevrópskri samskiptaherferð.

Verkfæri

Hljóð- og myndklippur ætlaðar neytendum og áhorfendum eru framleiddar fyrir hverja sértaeka aðgerð og CASP2022-verkefnið í heild.

Upplýsingamyndir, sem beint er til rekstraraðila, eru þróaðar fyrir CASP2022-verkefnið fyrir hverja sértaeka aðgerð.

Lokaskýrslur eru gerðar fyrir hverja aðgerð og fyrir CASP2022-verkefnið. Þær eru þýddar yfir á öll opinber tungumál ESB, en einnig yfir á norsku og íslensku.

Rásir

Efni er miðlað með

- [Vefsíðu EC CASP](#)
- Innlendum samskiptaleiðum markaðseftirlitsyfirvalda
- Viðeigandi fjölmiðlum og aðrir hagsmunaaðilum

FRAMKVÆMDASTJÓRN EVRÓPUSAMBANDSIN
Directorate-General for Justice and Consumers
Directorate Consumers
Unit E.4 Product Safety and Rapid Alert System
Email: JUST-RAPEX@ec.europa.eu

Framkvæmdastjórn Evrópusambandsins ber ekki ábyrgð á neinum afleiðingum sem stafa af endurnotkun þessarar útgáfu.

© Evrópusambandið, 2023

Endurnotkunarskipan skjala framkvæmdastjórnar Evrópusambandsins er framkvæmd á grundvelli ákvörðunar framkvæmdastjórnarinnar 2011/833/ESB frá 12. desember 2011 um endurnotkun skjala framkvæmdastjórnarinnar (Stjt. ESB L 330, 14.12.2011, bls. 39). Endurnotkun þessa skjals er heimil, nema annað sé tekið fram, samkvæmt Creative Commons Attribution 4.0 (CC-BY 4.0) notendaleyfi (<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>). Það þýðir að endurnotkun er leyfð að því gefnu að uppruna sé getið og allar breytingar tilgreindar.

Fyrir notkun eða afritun efnispáttá sem ekki eru í eigu Evrópusambandsins gæti þurft að leita leyfis hjá viðkomandi réttihöfum.

Upplýsingar um Evrópusambandið á öllum opinberum tungumálum ESB er að finna á Evrópuvefnum:
https://europa.eu/european-union/index_en

Publications Office
of the European Union

Lúxemborg Útgáfuskrifstofa Evrópusambandsins, 2023

PDF ISBN 978-92-68-03518-4 doi:10.2838/23194 DS-03-23-169-IS-N